

Bona part d'aquestes celebracions tenen motivacions religioses. Per això, a excepció dels aplecs a les ermites que tenen un tractament diferenciat en l'inventari esmentat, integrem les celebracions religioses en l'Inventari de festes a càrrec de Montsant Fonts i Salvador Palomar, amb un centenar de fitxes obertes que inclouen:

- descripció de la festa
- documents bibliogràfics (llibres, notícies de premsa...)
- testimonis orals sobre la celebració
- documentació gràfica
- altres materials d'interès

El volum d'aquestes fitxes varia segons les característiques de cada festa. La realització de l'Inventari és progressiva, de forma que es poden incorporar nous documents a la fitxa mentre duri la recerca. Tots els documents estan processats per ordinador. Es podrà accedir ràpidament a la informació per pobles, tipus de festa o altres descriptors d'activitats.

Notes finals

Els materials es classifiquen segons les fitxes de l'IPEC, amb un desenvolupament interior específic segons les característiques de cada estudi. La documentació es lliurarà al CPCPTC impresa i en suport informàtic.

Quant als materials corresponents als testimonis orals de folklore, narrativa, cançoner, etc., es lliuraran les cintes al CPCPTC amb les descripcions informatitzades. Les fotografies es lliuraran en format original, diapositives o paper. A banda de les activitats de divulgació «en l'àmbit local» que es puguin generar, l'Associació Carrutxa, recollint la voluntat expressada pel CPCPTC en la convocatòria de l'Inventari, té voluntat de posar a disposició de les poblacions de la comarca els resultats del treball i promoure accions de forma que aquest sigui útil per al desenvolupament social i cultural de la zona.

Les campanes a les valls d'Àneu

Xavier Orriols

Els dies 4, 5, i 6 de novembre de 1994 vam iniciar una missió de recerca als campanars de les valls d'Àneu amb l'objecte d'inventariar i aplegar dades sobre les campanes de l'indret. Participaren en la comesa Joan Blanco i Ferran Rella, pel Consell Cultural de les Valls d'Àneu, i Francesca Roig i el que signa, a títol personal. Per efectuar el treball es confeccionà una fitxa tipus, per a la qual es prengué com a base la publicada pel doctor Francesc Llop i Bayo en el seu treball *Recomanacions per a la conservació i restauració de campanes i rellotges monumentals* (*Campaners. Butlletí del Gremi de Campaners Valencians*. Núm 6 [1993], pàg. 114), la qual fou degudament ampliada i adaptada a les pretensions de la nostra recerca. Per a cada campana es va omplir una fitxa que recull un seguit de dades —nom, pes, dimensions, funció, fonedor, antiguitat, epigrafies, nota fonamental, qualitat de so, estat, etc.— i també dades sobre el batall i el jou, i sobre els informants.

Aquest model de fitxa fou proporcionat posteriorment als amics de Carrutxa, per si els podia ser útil en la seva feina de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya a la comarca del Priorat.

Un dels campanars estudiats a les valls d'Àneu. Fotografia: Xavier Orriols.

De les vint-i-una parròquies que hi ha a les valls d'Àneu en visitarem la meitat; en dues de les parròquies visitades no fou possible entrar-hi. Així, en aquesta primera acció vam inventariar les campanes de Sorpe, Gavàs, Isavarre, Unarre, València d'Àneu, Son, Jou i Escaló, i en vam aplegar un total de vint-i-cinc. Sorprenentment, ens vam trobar en molts campanars amb maquinària d'antics rellotges de ferro forjat, anteriors pel seu aspecte a 1850. A causa de la complicada situació d'alguns i pel fet que no anàvem preparats per catalogar-los, els deixarem momentàniament de banda.

Si bé per treure conclusions caldrà accedir a tots els campanars de les valls, la quantitat estudiada és suficient per fer-nos adonar que ens trobem davant d'un conjunt extraordinari de supervivència de campanes, no solament de la revolució del 1936 —que va destruir la majoria de campanes de Catalunya— sinó també de posteriors manipulacions que, emparades en la modernitat, han malmès no poca part d'aquest secular patrimoni arreu del país. Tot i això, un terç de les campanes estudiades es troben trencades o esquerdades de fa molt temps. Amb tot, el conjunt és força divers i interessant, amb campanes de fonedors francesos i espanyols, amb antiguitat també diversa, i fins amb alguna peça que podria ser excepcional. Pel que fa a dimensions i pesos ens trobem que, d'acord amb les dimensions dels campanars, es tracta de campanes no gaire grans —solament dues ultrapassen la mitja tona, mentre que la majoria estan entre els 200 i els 400 kg. Per calcular el pes s'ha utilitzat la fórmula de l'especialista Albert Barreda.

D'aquesta primera recerca n'hem publicat un ampli reportatge a la revista *Àrnica* (núm. 24, març de 1995), i quan el treball estigui acabat, les fitxes i les possibles conclusions seran dipositades a la seu del Consell Cultural de les Valls d'Àneu.

La col·lecció filipina del Museu Etnològic de Barcelona

Muriel Gómez Pradas
Museu Etnològic de Barcelona

Introducció a les col·leccions filipines

Al Museu Etnològic de Barcelona (MEB) hi ha dues grans col·leccions representatives de la cultura dels pobles indígenes muntanyencs de les illes Filipines. Una és una donació de la Fundació Folch feta l'any 1986, i l'altra forma part de la col·lecció 134, una extensa sèrie de peces dipositades al MEB l'any 1949 per la Junta de Museus de Barcelona.

La col·lecció donada per la Fundació Folch, de cent trenta-cinc exemplars aplegats pel senyor Eudald Serra l'any 1985 a les illes de Mindanao, Luzón, Palawan i Basilan, consisteix en una excel·lent tria de peces ben represen-

cativament representativa de la cultura indígena de les Filipines.

Cartell de l'exposició que el Museu Etnològic de Barcelona va organitzar amb motiu de la donació del fons sobre Filipines d'Albert Folch (1986).